

Департамент інформаційної діяльності, культури,
національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Серія

«Літературні премії»

**Премія імені Богдана Хмельницького
за краще висвітлення військової тематики
у творах літератури та мистецтва**

Бібліографічний покажчик

Хмельницький
2022

УДК 06.05:355.48Б.Хмел-го]:[821.09+7](477.43)(035)

П 71

Премія імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва : бібліогр. покажч. : електрон. вид. / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. Л. І. Марцонь. – Хмельницький, 2022. – 20 с. – (Літературні премії).

Друкується за рішенням редакційно-видавничої ради Хмельницької ОУНБ, протокол № 5 від 1.11.2022 р.

Укладач: *Марцонь Л.І.*

Редактор: *Маковська В. В.*

Відповідальна за випуск: *Чабан К. А.*

Вступ

Бібліографічний покажчик «Премія імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва» знайомить з літературною премією, заснованою Кабінетом Міністрів України на пропозицію Міністерства оборони.

Він містить коротку інформацію про заснування премії, її характеристику, про нагороджених за роками та твори-переможці.

Видання рекомендується викладачам навчальних закладів, літературознавцям, бібліотечним працівникам, а також усім, хто цікавиться кращими зразками сучасної української літератури та мистецтва.

Про премію

Премія імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва установа Кабінету Міністрів України № 873 від 1 жовтня 2008 р. (Офіційний вісник України. – 2008. – № 75. – С. 34) на пропозицію Міністерства оборони.

Починаючи з 2009 р., премія присуджувалась до Дня Збройних Сил України (6 грудня) у двох номінаціях:

- у творах літератури;
- у творах мистецтва.

Згідно змін, внесених Постановою Кабінету Міністрів № 525 (525-2016-п) від 23.08.2016, починаючи з 2017 року, премія присуджується в п'яти номінаціях:

- літературні твори військової тематики;
- музичні твори військової тематики;
- твори театрального мистецтва військової тематики;
- твори кіномистецтва військової тематики;
- твори образотворчого мистецтва військової тематики.

Відповідно до «Положення про премію імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва», премія присуджується «за твори літератури і мистецтва, публіцистики і журналістики ..., спрямовані на підняття престижу Збройних Сил України, пропаганду військової служби, формування у військовослужбовців і молоді національної самосвідомості, гідності, духовності і культури, почуття патріотизму, вірності військовим традиціям українського народу, соціально-психологічної та військово-професійної готовності до служби у Збройних Силах України».

Премія присуджується комітетом у складі представників Міністерства оборони, Міністерства культури і туризму, Національної спілки письменників, Національної спілки журналістів та інших творчих спілок, що діють на громадських засадах. Пропозиції щодо претендентів на здобуття Премії

вносять національні спілки України, інші творчі спілки та асоціації.

На здобуття Премії подаються нові оригінальні твори фізичних осіб та колективів авторів, опубліковані в завершеному вигляді упродовж останніх трьох років. При цьому твір, що вже отримав іншу премію державного значення, на здобуття Премії не висувається. Також не допускається самовисунення на премію.

Диплом лауреата премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва і Премія вручаються в урочистій обстановці Міністром оборони України або за його дорученням головою Комітету під час заходів з нагоди відзначення Дня Збройних Сил України.

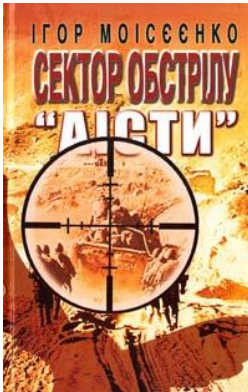
Нагородження за роками

2010

Номінація «Лауреати премії у творах літератури»

Ігор Моїсеєнко – за роман «Сектор обстрілу – «Аісти».

Б43296
84(4УКР)6
М74

Моїсеєнко І. О. Сектор обстрілу – «Аісти» : роман, статті, поезії / І.О. Моїсеєнко. – 2-ге вид., доповн. – Київ: Криниця, 2011. – 384 с. – (Програма "Українська книга" 2011 року).

Строкову службу у Збройних Силах колишнього Союзу автор проходив в самому пеклі афганської війни – в провінції Джелалабад. Дивом уцілів і по сьогоднішній день пам'ятає своїх бойових побратимів, життя яких обірвалося на далекій чужині. Спогади про ті далекі трагічні події лягли в основу роману «Сектор обстрілу – АІсти», і, зокрема, загибель надзвичайно обдарованого українського поета лейтенанта «АІСТА» (аббревіатура від написання російською «Олександр Іванович Стовба»), у підрозділі якого проходив строкову службу у 1981 – 1982 роках І. Моїсеєнко.

Номінація «Лауреати премії у творах мистецтва»

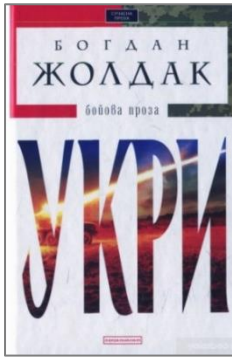
Зоя Ружин – за збірку речитативів «Дорога моя земля» для військовиків.

У 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 роках премія не присуджувалась.

Номінація «Лауреати премії у творах літератури»

Богдан Жолдак – за кіноповість «Укри».

Б48044
84(4УКР)6
Ж79

Жолдак Б. О. Укри : бойова проза / Б. О. Жолдак. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 224 с. : іл.

Ця кіноповість (визначення жанру – авторське) із підзаголовком «бойова проза» є збіркою епізодів, об’єднаних темою війни. Кожна новела – це ситуація із життя військових, волонтерів, місцевих мешканців; нанизуючись, вони перетворюються на своєрідний серіал. Герої мають влучні імена: Влад-Столиця, Звіробій, Мічурін, Хантер, – одну-дві характерні риси, за якими читач може запідозрити, що впізнає реальних прототипів. Це книга для читачів майже всіх поколінь, що поширює серед українського населення думку єдності, братерства та особистої відповідальності перед суспільством у якому живеш.

Номінація «Лауреати премії у творах мистецтва»

Дмитро Антонюк, художній керівник Ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України.

2016

Номінація «Лауреати премії у творах літератури»

Володимир Тимчук – за збірку поезії «Вогнити! Вижити! Перемогти!»

Тимчук В. Вогнити! Вижити! Перемогти! / В. Тимчук ; за літ. ред. Я.-М. Тягнибок. – Львів : Астролябія, 2016. – 159 с.

Збірка поезій присвячена героїзмові, звитязі та злободенності війни на Сході України. У поетичних рядках автор передає свій досвід з виховання патріотів України, небайдужість до подій сучасності, повагу та уклін мужності та стійкості героїв. Також вміщено переклади мілітарної поезії зі світової поетичної скарбниці.

У номінації «Лауреати премії у творах мистецтва» премія не присуджувалась

2017

Номінація «Літературні твори військової тематики»

Олег Гончаренко – за виставку фотопоетичних колажів «АТО. Моменти істини».

Гончаренко О. АТО. Моменти істини / О. Гончаренко. – Мелітополь : Люкс, 2016. – 102 с.

В гранованих чотиривіршах, ілюстрованих не менш інформативними та духовними світлинами, Олег Гончаренко висвітлює страшну, але й величну правду війни. Герої його фото-поетичних розповідей – воїни-захисники, волонтери –

живі і загиблі, їх сім'ї, їх біль і гордість. Без жодного пафосу мовить поет про суворі будні вояків на передовій. У віршах, як і на світлинах, картини воєнного побуту переплітаються з фрагментами руїн, нищення, погарищ... При створенні виставки використані роботи не лише фахових фотохудожників та фотожурналістів, але й світлини з мобільних телефонів солдат та привезені автором із зони АТО.

Номінація «Музичні твори військової тематики»

Анатолій Ткачук, художній керівник і головний диригент духового оркестру Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм за марші «Гордість України», «Героям Слава!», «Переможець».

Номінація «Твори кіномистецтва військової тематики»

Антон Сладкевич, актор, продюсер – за художній кінофільм «Полон».

Полон (Captum) : Офіційний трейлер [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=-MPYtOTEvWM>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 13.01.2016. – Дата перегляду: 30.10.2022.

Номінація «Твори образотворчого мистецтва військової тематики»

Юрій Величко – за виставку фоторобіт «Життя на нулі».

2018

Номінація «Літературні твори військової тематики»

Олександр Бакуменко – за роман-есе «Захисник Чернечої гори».

Бакуменко О. Д. Захисник Чернечої гори : роман-есе / О. Бакуменко. – Київ : Україна, 2017. – 310 с. : іл.

Роман-есе присвячений пам'яті героїчних захисників Київської оборони 1941 року, пам'яті легендарного харківського студентського батальйону, оспіваного Олесем Гончарем у славнозвісному романі «Людина і зброя». Герої роману «Захисник Чернечої гори» у юному віці пішли добровольцями на захист рідної землі і упродовж усього життя виборювали нашу державну незалежність.

Номінація «Твори образотворчого мистецтва військової тематики»

Сергій Пущенко – за серію полотен «Портрети добровольців на війні».

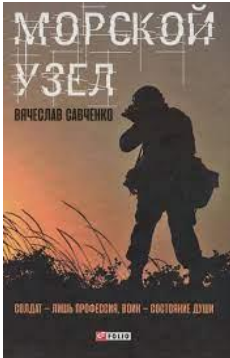
Номінація «Твори театрального мистецтва військової тематики»

Вистава «Блокпост «Україна»» – за п'єсою Володимира Петранюка (на вірші Бориса Гуменюка) Театру української традиції «Дзеркало» (м. Київ, режисер – В. Петранюк).

2019

Номінація «Літературні твори військової тематики»

В'ячеслав Савченко – за роман «Морський вузол».

Савченко В. Морской узел :
[роман] / В. Савченко ; худож.-оформ.
Е.А. Гугалова. – Харьков : Фолио, 2018. –
285 с.

Навесні 2014 року в покинутому пансіонаті на березі Азовського моря, де відставний спецназівець Ронін почав формування добровольчого батальйону, доля химерно переплелася, немов зв'язавши морським вузлом, долі героїв роману. Звичайних людей, багато з яких в своєму громадянському житті були далекі від військового ремесла, об'єднала любов до України, почуття обов'язку і відповідальності перед країною, яку вони вирушили захищати, а також тверда віра в те, що пройшовши пекло боїв, біль розлук і втрат, в результаті ми станемо чистішими, мудрішими і сильнішими.

Номінація «Музичні твори військової тематики»

Вадим Крищенко й Віктор Вознюк (поети), Олександр Коляда (композитор), Олександр Василенко (вокаліст) – за марш «Богунці».

Олександр Василенко «Марш Богунців» (сл. В. Крищенко та В. Вознюк, муз. О. Коляда). Прем'єра [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Xd6HXNf5jCU>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 07.06.2019. – Дата перегляду: 30.10.2022.

Номінація «Твори театрального мистецтва військової тематики»

Анатолій Покришень (драматург, автор сценарію),
Андрій Бакіров (режисер-постановник, автор інсценізації)
Чернігівського обласного академічного українського
музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка – за
виставу «Балада про Крути».

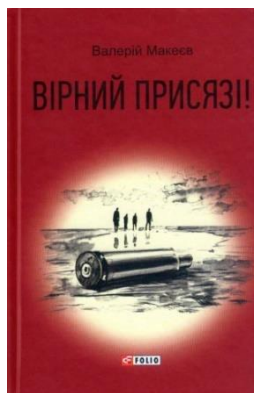
2020

Номінація «Літературні твори військової тематики»

Валерій Макеєв – за роман «Вірний Присязі!»

Макеєв В. Вірний присязі! : роман / В. Макеєв ;
[худож.-іл. С. Захаров]. – Харків : Фоліо, 2019. – 369, [1] с. : іл. –
(Воєнна проза).

«Нова книжка Валерія Макеєва про операції української контррозвідки й захоплені пригоди спецагента Регента сприймається як детектив. Цікаво й переконливо, з елементами містики й тонким психологізмом автор змальовує події на війні, названій АТО. Письменник, як і головний герой його книжки, пройшов через пекло полону на тимчасово окупованих територіях України. У його творі є все: сила духу, філософія душі, божественне почуття кохання, біль втрати друзів, смертельні драми та неймовірні повороти долі...

Номінація «Музичні твори військової тематики»

Юрій Кобзаренко, поет і виконавець – за пісню «Мужні слова».

Номінація «Твори театрального мистецтва військової тематики»

Колектив постановників і виконавців Харківського національного академічного театру опери та балету імені Миколи Лисенка Володимир Гаркуша (диригент-постановник), Армен Калоян (режисер-постановник), Надія Швець (художник-постановник), Олексій Чернікін (хормейстер-постановник), Олександр Лапін та Володимир Козлов (виконавці ролі Мазепи) за оперу Петра Чайковського «Мазепа».

Номінація «Твори кіномистецтва військової тематики»

Олександр (Оесь) Янчук, режисер – за фільм «Таємний щоденник Симона Петлюри».

Таємний щоденник Симона Петлюри. Трейлер [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=75yixFpFXFM>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 04.04.2018. – Дата перегляду: 30.10.2022.

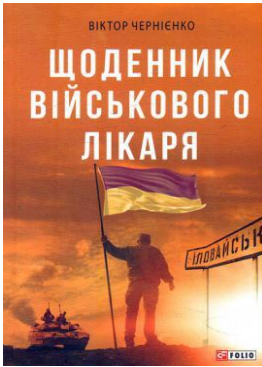
Номінація «Твори образотворчого мистецтва військової тематики»

Олеся Гай-Курило (посмертно), художниця – за буклет з репродукціями художніх робіт «Під знаменом Волі».

2021

Номінація «Літературні твори військової тематики»

Віктор Чернієнко – за автобіографічну книжку «Щоденник військового лікаря».

Чернієнко В. Щоденник військового лікаря / В. Чернієнко. – Харків : Фоліо, 2020. – 187, [1] с. – (Воєнні щоденники).

«Щоденник військового лікаря» – книга автобіографічна, це записки молодого хірурга про війну, а точніше — про страшні події Іловайського котла 2014 року, який став найбільшою трагедією української армії в ході війни на Донбасі.

Номінація «Музичні твори військової тематики»

В'ячеслав Купрієнко, поет, автор-виконавець пісень – за пісню «Онук і дід».

"Онук і дід". Слова і музика В'ячеслав Купрієнко [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VWDAbblwaDA>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 13.01.2020. – Дата перегляду: 30.10.2022.

Номінація «Твори театрального мистецтва військової тематики»

Колектив «Чесного театру» (Катерина Чепура, Світлана Спасиба, Олеся Оникієнко, Ганна Сухомлин, Костянтин Афанасьєв, Ксенія Васильєва, Марина Сорока) – за музично-драматичну виставу «Вона + війна».

Номінація «Твори кіномистецтва військової тематики»

Колектив студії «12-й кадр» (Катерина Стрельченко, Георгій Давиденко, Дмитро Панков) – за повнометражний публіцистичний документальний фільм «Вірю. Чекаю. Молюся».

Трейлер документального фільму «Вірю, чекаю, молюся» [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=RUBPcv3wSjI&t=4s>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 01.10.2018. – Дата перегляду: 30.10.2022.

Алфавітний покажчик авторів книг, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури

Бакуменко О. Д. (2018)

Гончаренко О. (2017)

Жолдак Б. О. (2015)

Макеев В. (2020)

Моїсеєнко І. О. (2010)

Савченко В. (2019)

Тимчук В. (2016)

Чернієнко В. (2021)

Алфавітний покажчик назв книг, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури

АТО. Моменти істини (2017)

Вірний присязі! (2020)

Вогнити! Вижити! Перемогти! (2016)

Захисник Чернечої гори (2018)

Морской узел (2019)

Сектор обстрілу – «Аісти» (2010)

Укри (2015)

Щоденник військового лікаря (2021)

Алфавітний покажчик авторів, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах мистецтва

Антонюк Д. (2015)

Афанасьєв К. (2021)

Васильєва К. (2021)

Василенко О. (2019)

Величко Ю. (2017)

Вознюк В. (2019)

Гаркуша В. (2020)

Гуменюк Б. (2018)

Давиденко Г. (2021)

Калоян А. (2020)

Кобзаренко Ю. (2020)
Козлов В. (2020)
Коляда О. (2019)
Крищенко В. (2019)
Купрієнко В. (2021)
Лашін О. (2020)
Оникієнко О. (2021)
Панков Д. (2021)
Петранюк В. (2018)
Пущенко С. (2018)
Ружин З. (2010)
Сладкевич А. (2017)
Сорока М. (2021)
Спасиба С. (2021)
Стрельченко К. (2021)
Сухомлин Г. (2021)
Ткачук А. (2017)
Чепура К. (2021)
Чернікін О. (2020)
Швець Н. (2020)

Для нотаток

Зміст

Вступ	3
Про премію.....	4
Нагородження за роками.....	6
Алфавітний покажчик авторів книг, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури	16
Алфавітний покажчик назв книг, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури	16
Алфавітний покажчик авторів, удостоєних премії імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах мистецтва	16

Рекомендаційне видання

**Премія імені Богдана Хмельницького за
краще висвітлення військової тематики
у творах літератури та мистецтва**

Бібліографічний покажчик

Укладач: *Марцонь Л. І.*

Комп'ютерне опрацювання, правка:
Дорош В. Ю.

Відповідальна за випуск:
Чабан К. А.

Електронне видання